

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr 31 (1960) 1995 m. rugpjūčio mėn. 15 d.

Elna 40 Metus.

Melbourne

Bažnyčia ir socialinės komunikacijos priemonės

Si tema išlieka dėmesio centre ypač kai kalbama apie naują evangelizaciją, kai stengimasi prabilti į šiuolaikinį žmogų, kurio gyvenime socialinės komunikacijos priemonės praktiškai lemia kiekvieną sąmoningą pasirinkimą.

Italijos katalikų dienraštis „Avvenire“ spausdina pašnekesį su Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos oblatų vienuolio nariu, tėvu Pierre Babin, jau 25 metus besidarbuojantį socialinės komunikacijos srityje, o šiuo metu vadovaujantį Lione - Ecully mokslinių tyrimų ir komunikacijos centrui. Siame centre per 700 katalikiškų įvairių sričių komunikacijos priemonių darbuotojų, o taip pat pusšimtis vyskupų išklausė specialų formacijos kursą „Tikėjimo

priemonės

liudijimas audio ir televizijos priemonėmis“. Tėvas Bobin pasisakydamas prieš kai kuriuose katalikiškuose sluoksniuose įsisenėjusią elergiją socialinės komunikacijos priemonėms ragina: kas nenori ar nesugeba, tužleidžia vietą pranašams. Ką norima pasakyti šiuo raginimu?

Esu įsitikinęs sako tėvas Bobin, kad pranašiškas veikimas ir dvasia labiausiai patinka informacijos priemonėms; pagaliau čia daug panašumo - tarp žurnalistinių ir pranašiškų išraiškos būdų, nes abiem atvejais kalbama apie tai kas bent šiek tiek neįprasta, išsikiša už kasdienybės nubrėžtų rėmų ir taisyklių. gi pranašai šaukia, jų veikimo būdas pasižymi netikėtais

posūkiams, ir kaip tik dėl to informacijos priemonėms jie be galo įdomūs. Reikia būti šiek tiek keistiems, kad patrauktum informacijos priemonių dėmesį.

Pavyzdžiui, televizijos vartotoją visada domina iškili Bažnyčios asmenybės - popiežius, vyskupai, ar kiti asmenys, kalbantys ir veikiantys nebūdingu vadinamais „eiliniais mirtingiesiems“ stiliumi. Deja, tik šitaip įmanoma prisitaikyti prie socialinės komunikacijos išraiškos būdo, ir, tik šitai yra „komunikabiliu“. Gali susidaryti įspūdis, kad Bažnyčios tikslai ir socialinių komunikacijos priemonių tikslai absoliučiai nesuderinami, tačiau Bažnyčioje egzistuoja įvairios pareigos ir įvairios charizmos: Yra hierarchija ir yra vadinamieji pranašai, yra profesoriai, dėstytojai,

sielovados ekspertai ir žmonės dirbantys socialinėse komunikacijos priemonėse. Pakanka įsisąmoninti šią įvairovę ir tinkamai ją pritaikyti.

Bet, mano įsitikinimui, pabrėžė tėvas Pierre Bobin, - Dievo tautoje turi būti pranašiškų asmenybių, išdrįstančių skelbti Evangeliją ir būti Evangelijos žmonėmis šiek tiek aplinką provokuojančia maniera, gal būt netgi nesibaiminant atrodyti per daug provokuojančiais. Tėvo Bobin manymu, didžiausiais pranašais socialinės komunikacijos priemonėse šiandien yra popiežius Jonas Paulius II, ypač apaštalinų kelionių metu, Motina Teresė iš Kalkutos bei abbė Pierre.

Kai jie prabyla, jų žodžiai ir jų gyvenimas žmonių akyse visiškai sutampa. Priešingybę būtų galima iliustruoti vieno vyskupo klausimu televizijos žurnalistui po ką tik įrašyto interviu. Vyskupas pasidomėjo iš ko sunkiausiai imti interviu, o žurnalistas nė kiek nedvejodamas atsakė, jog iš politikų ir Bažnyčios žmonių, nes jie visuomet sako tai, ką turi sakyti ir niekada nepasako, ką galvoja.

Pašnekesio pabaigoje tėvas Pierre Bobin prisipažino, kad jo širdin giliai įstrigo vienas popiežiaus Jono Pauliaus II enciklikos „Redemptoris Missio“ teiginys: „Nepakanka Evangelijos skelbimui naudoti komunikacijos priemones, reikia Evangeliją integruoti į naują kultūrą“. Man televizija - šių dienų kalbėsenos būdas ir tam aš pašvenčiau 25 savo gyvenimo metus.

Lietuvių Radijo Tarnyba
Vatikane

Motinstė, darbas ir visuomeninė veikla

Po trumpo poilsio Siaurėje Popiežius grįžęs apsigyveno savo vasaros rezidencijoje Castelgandolfo miestelyje. Čia vasaros rūmų kieme, įvyko ir įprastinis Popiežiaus vidudienio maldos susitikimas su tikinčiaisiais. Kalbėdamas keliems šimtams maldininkų, Sv. Tėvas tęsė prieš kelias savaites pradėtus savo svarstymus apie moters pašaukimo šeimose ir visuomenėje išskirtinumą bei kilnumą. Kaip pats Popiežius pasakė prieš kelias savaites pradėdamas šį ciklą: šiais mąstymais jis ketina prisidėti prie pasirengimų ketvirtajai moterų teisių ir socialinio statuso konferencijai, kuri, Jungtinių Tautų Organizacijos rengiama, įvyks šių metų rugsėjo mėnesį Kinijos sostinėje Pekine.

Tai tikras laiko ženklas - kalbėjo Popiežius, kad šiais laikais moters vaidmuo pripažįstamas ne tik šeimose, bet ir visose plačiose visuomenės gyvenimo srityse. Šiandien nieks neabejoja, kad be moterų įnašo, visuomenei stigtų gyvastingumo, stigtų kultūrinės pažangos veržlumo, stigtų ramybės ir saugumo. Tai žinodami ir tai pripažindami, turime kartu priešintis toms atgyvenusioms, bet dar iš mūsų visuomenių neišnykusioms nuostatoms, kurios kliudo išsiskleisti moterų asmeniniams gabumams ir neleidžia joms savo indėliu prisidėti prie visuomeninės pažangos kūrimo.

Savo žodyje Popiežius atkreipė dėmesį ir į kito kraštutinumo pavojų. Teisėta ir tiesiog būtina moters visuomeninė ir profesinė veikla, vis dėlto, negali marinti jos motinstės pašaukimo. Tačiau ir čia, visuomeninio ir šeimyninio

moters pašaukimo darnus derinimas priklauso ne tik nuo moters apsisprendimo, bet pirmiausiai nuo visuomenės moterims sudaromų galimybių. Neščia moteris ar moteris namuose auginanti vaikus, turi turėti visas socialines garantijas ir turi turėti galimybę, paauuginusi vaikus, vėl grįžti į savo profesinę veiklą. Visuomenė turi sudaryti

tokias sąlygas, kad motinstė ir darbas ar visuomeninė veikla nebūtų dvi nesuderinamos alternatyvos, bet kad moteris darbininkė, moteris visuomenės veikėja, moteris kultūros, nenusižengdama savo visuomeniam pašaukimui, kartu galėtų būti ir motina.

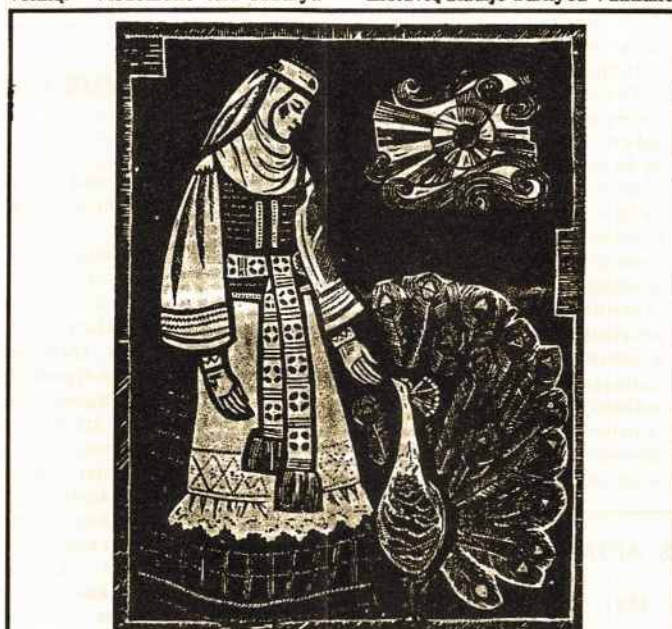
Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Skirtingi tikėjimai - bendra malda

Siomis dienomis Zenevoje įvyko Popiežinės religijų dialogo tarybos ir ten pat, savo centrą turinčios Pasaulinės Bažnyčių tarybos atstovų susitikimas, kurio metu buvo svarstomos dvi pagrindinės temos: skirtingų religijų žmonių, ne tik skirtingų konfesijų krikščionių, bendra malda ir mišrios santuokos, kurios sudaro skirtingas religijas išpažįstantys žmonės.

Tokie susitikimai rengiami kasmet, pakaitomis - kartą jie vyksta Romoje, kitą kartą - Zenevoje. Apie šiemetinį pasitarimą ir jame svarstytus dalykus, Vatikano radijui papasakojo Popiežinės religijų dialogo tarybos pirmininkas kardinolas Francis Arinze.

Bendra malda, peržengianti religijų ribas, neapsieina be teologinių problemų. Bendra malda turi remtis bendru tikėjimu. Jei skiriasi besimeldžiančių tikėjimas, tai kaip gi jie gali kreiptis į Dievą ta pačia malda? Aš čia nekalbu apie ekumeninę krikščionių malda, - kalbėjo kardinolas Arinze, - nes skirtingų konfesijų krikščionių tikėjimas iš esmės nedaug kuo tesiskiria; aš galvoje turiu pavyzdžiui krikščionių ir musulmonų bendrą malda. Vis dėlto, nepaisant tikėjimo skirtumų, labai dažnai pasitaiko tokios bendros maldos progų. Pavyzdžiui, Persų įlankos karo dienomis, daug kartų krikščionys ir musulmonai kartu meldė Dievo pasigailėjimo ir taikos. Taigi susitikime svarstyta bendros maldos tema, nėra tik abstrakti teorija. Pats gyvenimas verčia ją gyldinti. Panašių problemų kelia ir santuoka, kurias (Nukelta į 3-čią psl.)

Jaunamartė

V.Cerniauskaitė

Rugpjūtis - katalikiškos spaudos mėnuo Australijoje

Remkime „Tėviškės Aidus“, skaitykite, platinkite. Pradėjus antrą pusmetį, dar trečdalis skaitytojų neapsimokėjo prenumeratos. Nedelskime. Kas tik galime - savo auką atsiųskime!

ALK Federacijos Valdyba

Hirošima-Černobylis²-Lietuva

Prieš pusę amžiaus Hirošimoje ir Nagasakyje buvo susprogdintos pirmosios atominės bombos. Prieš pusę amžiaus žmonija pirmą kartą patyrė neregėtą kančias ir siaubą. Prieš pusę amžiaus prasidėjo nematomas prieš radioaktyvaus spinduliavimo-teroras. Ir jau pusę amžiaus kaip šis siaubas sklankioja po planetą. Tai ne tik branduolinio ginklo bandymų poligonai tai ne tik atominio karo grėsmė. Tai ir atominis variklis turintis laivai, tai radioaktyvių atliekų kapinynai, tai atominės elektrinės.

Branduolinė energija - tai ne vien sugriauti miestai ir išdeginta bandymų poligonų žemė. Tai ne vien šimtai tūkstančių žuvusių gyventojų. Miestus galima atstatyti, žemę - atgaivinti, žuvusiųosius - įamžinti istorijoje. Tačiau didžiausia grėsmė - tai sultuota gyvųjų sveikata, tai būsimųjų kartų ateitis. Realias radioaktyvaus spinduliavimo pasekmes geriausiai žino Japonija. Todėl kasmet ypatingai pažymi Hirošimos ir Nagasakio bombardavimo metines, surengdama pasaulinio masto konferencijas apie radioaktyvų spinduliavimą turinčių objektų visoje Žemėje išaiškinimą ir išviešinimą, užteršimo deapazono nustatymą ir pasekmių prognozavimą bei pagalbą nukentėjusiems.

Lietuva taip pat yra nukentėjusi nuo avarijos Černobylio AE. Todėl šiuose Japonijos organizuojamos renginiuose buvome ir mes, Baltijos šalių atstovai. Konferencijose, oficialiuose susitikimuose ir visuose renginiuose rodėme radioaktyvaus užteršimo žemėlapius, skleidėme sociologinius duomenis apie nukentėjusių būklę ir prognozes apie galimas pasekmes, jei tokia avarija įvyktų Ignalinos AE. Svarbiausia ko siekėme - įrodyti visam pasauliui, kad nuo Černobylio avarijos nukentėjo ne tik Rusija, Gudija ir Ukraina, bet ir mes, Baltijos valstybės. Žiūrint į 1986 m. balandžio 28,29,30 dienų radioaktyvaus užteršimo žemėlapius akivaizdžiai, kad pirmąjį ir patį didžiausią smūgį gavo Lietuva (šimtus kartų viršijanti radioaktyvumą), Latvija ir Estija (dešimtis kartų viršijanti radioaktyvumą) ir kitos Baltijos šalys. Tuo tarpu Rusija, Gudija ir Ukraina tomis dienomis dar nebuvo net paliestos spinduliavimu.

Tuo tarpu yra suformuota pasauliui nomonė tik apie Rusijos, Gudijos ir Ukrainos nelaimę, todėl visas dėmesys ir pagalba atitenka joms. Hirošimoyje buvo pasiektas pripažinimas, kad nuo avarijos Černobylje „nukentėjo ir kitos valstybės“. Po kelių mėnesių šį faktą patvirtino ir Jungtinės tautos.

dr. Rūta Gajauslaitė

Tokiu būdu atsivėrė keliai pateikti Rusijai reikalavimus dėl padarytos žalos atlyginimo. O ji didelė. Tai ne vien technika ir statybinės medžiagos, vežtos iš Lietuvos avarijai likviduoti. Tai ne vien lėšos ir maisto produktai Černobylio gyventojams ir avarijos likvidatoriams pamaitinti.

Svarbiausia - tai žmonės, kurių 8000 iš Lietuvos buvo prievarta išvežti ir pasiūsti prapulčiai. Be apsaugos priemonių, be žinių apie šį tykų ir nematomą priešą - radioaktyvų spinduliavimą. Šiandien jie kankinasi negalia ir ligomis. Šiandien jiems padeda tik mūsų valstybė. Rusija 4 metai kaip išsukinėja nuo derybų Černobylio avarijos pasekmės apsarstyti ar žalai atlyginti, nors duomenys apie ją pateikti. Taigi, kaltininkas išsukinėja. O padeda Japonija, pati nukentėjusi nuo bombardavimo, todėl gerai suprantanti ir atjaucianti kitus.

Baltijos valstybių delegacija lankėsi Japonijos įvairiose įstaigose, medicininėse ir valstybinėse institucijose, besirūpinančiose radioaktyvaus užteršimo pasekmėmis. Ir čia pavyko susitarti, kad į Baltijos šalis atvyks gydytojas susipažinti su „černobyliciu“ sveikatos būkle. Pavyko susitarti, kad galėsime pasiūsti savo gydytoją Japonijon pasimokyti. Pavyko susitarti dėl ypatingų atvejų ir pagalbos jiems. Gaila tik kad iš 8000 sveikatą pasitikrino tik 2000 „černobyliciu“. Taigi, atvykęs japonų specialistas galėjo pamatyti tik nepilną mūsų nukentėjusių sveikatos būklės vaizdą. Atatinkamai ir išankstiniai susitarimai dėl ypatingų atvejų pasiuntimo gydytis į Japoniją - keturis kartus sumažėjo. Informacija apie Japonijos pagalbą buvo kelis kartus skelbta per TV, sukurtos metodikos ir apmokinti gydytojai, kad tinkamai dispenserizuotų „černobylicius“, tačiau rezultatai - labai menki. Mes nesirūpiname patys savo sveikata.

Tuo pačiu būtina pažymėti, kad Lietuvos „černobyliciams“ buvo sukurti 2 fondai: piniginis ir medikamentinis, kuriais jie irgi nemokėjo tinkamai pasinaudoti. Piniginis fondas „černobyliciu“ šeimoms paremti buvo išleistas nesėkmingai rinkiminei kampanijai. Medikamentai randasi specialioje „černobyliciams“ skirtoje poliklinikoje Vilniuje, Gedimino pr. 5, tačiau labai nedidelė dalis tuo naudojasi. Kaip kelialapiai į sanatoriją. Nemanau, kad suinteresuotųjų nepasiekia informacija. Iš pokalbių ryškėja nuomonė, kad jiems rūpi

kompensacija už kurią galėtų įsigyti butą ar automobilį. Daugelio žmonių rūpestis nukentėjusiųjų sveikata lieka neįvertintas ir nepanaudotas. O apie kompensacijas Černobylio avarijos likvidatoriams Rusija dar nešneka

Tuo tarpu radioaktyvusis užteršimas Lietuvoje palietė 2 grupes žmonių - be 80000 tūkst. „likvidatorių“ dar ir tie žmonės, kurie 1986 metų bandžio 28,29,30 dienomis buvo atvirame ore ir gavo dideles radiacijos dozes. Be to Lietuvoje turime ir sovietinį monstra - Ignalinos AE su tokiu pačiu reaktoriumi kaip Černobylje,

tik pačiu galingiausiu. Taigi avarijos grėsmė kybo virš mūsų Tėvynės kiekvieną minutę. Būtent dėl to visuomenė užprotestavo ir uždraudė 3-jo bloko statybą - kaip grąsinančio lietuvių tautai sovietinio genocido pratęsimu, visų Baltijos šalių saugumu, atliekų laidojimo problema, bei branduolinio ginklo gamybos baze.

Branduolinės energijos gamyba visais atvejais betarpiškai susieta su nusikaltimais žmonijai, todėl būtina siekti, kad Lietuva taptų nebranduoline valstybe. Energija turėtume apsirūpinti įsisavindami turimus resursus (Zemaitijos terminis vanduo, vėjo, saulės jėgaines) ir atsisakydami gaminti energiją nenaudingam pardavimui. To reikalauja būsimų kartų ateitis.

Stovykla asocialių ir remtinų šeimų vaikams

Aušra Pilaitienė

Klaipėdoje, prie statomos Šv. Juozapo Darbininko bažnyčios, atidaryta moksleivių vasaros stovykla - pusę stovyklautojų čia sudaro asocialių ir remtinų šeimų vaikai. Stovyklą surengė Dvasinės pagalbos centras ir Vaikų teisių apsaugos tarnyba.

Pasak stovyklos vadovės Ilonos Jonutytės, čia vasarą leis pietinio Klaipėdos rajono vaikai. Jie kartu tvarkys statomos bažnyčios, gyvenamųjų namų

aplinką, pajūrio miškus, sportuos, mokysis vaidinti, piešti, vyks į pažintines ekskursijas. Svarbiausia, kad normalių ir asocialių šeimų vaikai išmokytų bendrauti tarpusavyje, o stovykloje užsimezgusi draugystė tęstųsi ir vėliau. Vaikai kasdien praleis kartu visą pusdienį, gaus nemokamus priešpiečius. Stovykloje dirba vieni savanoriai - Klaipėdos universiteto studentai, psichologai, profesionalūs dailininkai, teatralai, bažnyčios tarnautojai. Per keturias pamainas po dvi savaites čia praleis daugiau kaip šimtas vaikų. „L.R.“

Pastatytas kryžius visų senelių atminimui

Gražina Kadzytė

Jau trečią kartą Baltarusijos lietuvių klubo „Beržynas“ nariai aplankė savo gimines Mogiliovo krašte - Sofeiske, Suslovkoje, Koroliovkoje, Rasnos ir Malkavos kaimuose.

Pirmosios viešnagės metu svečiai iš Lietuvos iškirtė krūmus, pastatė Malkavos kaimo kapinaitėse lietuvišką kryžių. Pernai vasarą jie remontavo čia įsigytą sodybą,

kurioje įrengė Lietuvos namus. Siemet čia buvo pastatytas tvirtas ažuolinis Malkavos lietuvių Alberto Zidonio išdrožtas kryžius senelių atminimui.

Tris viešnagės dienas buvo lankomi giminės, užrašinėjama tautosaka, išdalinta vaistų, darbužių ir spaudinių labdara, gydyti ligoniniai, krikštijoti vietos gyventojų vaikai, šventintos sodybos. „L.R.“

Mišakai buvusiems savininkams bus gražinti

Lietuvoje buvę savininkai nori susigrąžinti 600 tūkstančių hektarų miškų.

Privačios jų valdos sudarys apie vieną trečdajį visų Lietuvos miškų. Dabar 16 tūkstančių šeiminkų jau turi 82 tūkstančius hektarų miškų. Deja, iki šiol miškų gražinimo reikalai, ypač nacionalinių parkų ir kitose saugomose teritorijose, vyko gana lėtai. Dabar, kai yra priimti privačių miškų tvarkymo nuostatai ir kiti poįstatyminiai aktai, gražinimasturėtų gerokai paspartėti.

„Visiems buvusiems savininkams miškai bus sugražinti“, - teigė Vyriausybės rūmuose įvykusioje spaudos konferencijoje miškų ūkio ministras Albertas Vasiliauskas. Jis priminė, kad ir privačiose valdose negalima elgtis be atodairos, mišką būtina ne tik tinkamai eksploatuoti, bet ir atkurti. Savivaldybėse steigiamos konsultacinės tarnybos, kurių specialistai ūkininkams teiks praktinius patarimus, kaip tvarkyti miškus.

Paklaustus, koks Miškų ūkio ministerijos požiūris į nuolat

didėjantį medienos eksportą, buvo pripažinta, kad čia esama dar daug netvarkos. Inicijatyvą prėmusios privačios firmos miškininkams primeta tik joms naudingas sąlygas, diktuoja kainas. Kita vertus, pastaraisiais metais mūsų krašto miškuose daug bėdos pridare didelės sausros, audros išvertė aišvę medžių, kurių sutvarkyti vien tik miškininkų jėgomis tiesiog neįmanoma. Į miškus priplūdusios privačios firmos kartais nepaiso ūrėdijų reikalavimų, piktnaudžiauja. Ne visuomet patikimi ir užsienio partneriai. Rietave miškininkams nepavyko išvengti konfliktų su švedais, Kaišiadoryse - su vokiečiais. Tikimasi, kad tuos reikalus padės geriau kontroliuoti miškų kontrolės inspekcija.

Konferencijoje, kurioje dalyvavo ir Miškų ūkio ministerijos sekretorius Algirdas Brukas, taip pat buvo paaškinta ir tvarka, kuria kompensacijos už žemę sumokamos mišku. Miškų žinybos vadovai paprašė paraginti visuomenę tautai ir padėti ugdyti mūsų tėvynės žaliąjį turta.

„L.A.“

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Sidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Sabotavimas ar kvailystė?

Rašo dr. Jonas Kunca

Kai kas grįžta iš Lietuvos su optimistiškais įspūdžiais dėl to, kad nesuprato, kas mūsų krašte dedasi ir kokias pasekmes gali turėti tolimesnis valdžios pasimetimas. Tikrovė yra liūdna ir kelia klausimą, ar mūsų pačių valdžios kartais nesabotuoja šalies interesų.

Valdžia leido veikti bankam ir visokiom taupymo institucijom nenustačius joms veikimo normų, neįvedus griežtos kontrolės. Gera dalis užsienio paskolų buvo perleista tiems naujiems bankam, kad jie savo ruožtu duotų paskolas įmonėm ar privatiem verslininkam. Bankeliai teikė paskolas bendrovėm ir asmenim, kurie neturėjo jokios garantijos. Skolintojai persivedė dolerius į užsienio bankus ir pasiskelbė subankrotavę. Atseit, bankai ir valstybė prarado dešimtis, o gal šimtus milijonų dolerių tik dėl to, kad valdžia, geriau sakant Lietuvos bankas, jų nekontroliavo. Dar keisčiau, kad viename iš tokių bankų mūsų valdžios įstaigos laikė savo pinigus. Dabar valdžia yra priversta perimti subankrotavusių banką ir jo skolas... Kad bankai privalo būti kontroliuojami, privalėtų žinoti net ir tie pareigūnai, kurie mokėsi sovietų universitetuose. Kodėl jie neįvedė

tvarkos besikuriant bankų sistemai? Apie tai žino tik jie patys. Prarastus dolerius ir dešimčių tūkstančių piliečių santaupas negrąžins nei Brazauskas, nei Landsbergis. Nuostolius turės padengti mūsų tauta.

Vėl, karšti antikomunistai išardė kolchozus manydami, kad taip nubaus buvusius nomenklatūristus. Ardė be plano. Dešimty tūkstančių ūkininkų gavo po ketelį hektarų žemės. Kolchozų pastatai apleisti, ardomi. Technologija išvogta, o taip pat ir dalis gyvulių. Daug laukų dabar nekultivuojami. Mažai žemai neturi technologijos, pastatų. Kai kurie sodina bulves su kaupu. Šių dienų moderni žemdirbystė yra nustačius, kad tik ūkiai virš 300 ha gali racionaliai išnaudoti technologiją ir gauti gerą derlių. Teks grįžti prie didesnių ūkių-dvarų. Kitaip Lietuvos žemdirbystė negalės konkuruoti su kitų kraštų produktoriais. Tą dvigubą kvailystę padarė mūsų politikai, kurie privalėjo žinoti apie dabartinę žemdirbystę prieš išardant kolchozus. Kodėl jie taip pasielgė?

Du galimi atsakymai yra: kvailystė ar sabotazas.

Jau nuo pat išsilaisvinimo pradžios reikėjo planuoti, kaip pritraukti užsienio turistus, kurie paliktų kas vasarą bent ketelį šimtų milijonų dolerių. Lietuva graži, turi viduramžių architektūros, Kuršių Neringą, daug gražių ežerų ir upių, nenaudojamų viešbučių ir poilsio namų. Kaimynai vokiečiai norėtų pamatyti dar ir Klaipėdą. Praėjo 5 metai, o mūsų turizmo industrija nepajudėjo į priekį. Priešingai, atbaidom užsieniečius prie mūsų valstybės sienų priversdami juos laukti visą dieną. Ar ir to negalėjo sutvarkyti mūsų valstybės vyrai? Kroatija yra karo zonoj, o ten randasi 60.000 turistų. Kodėl? Todėl, kad Kroatijos valdžia sugeba tvarkyti šį reikalą. Vietoj atstumti svečius, juos pritaukia. Vėl kroatiai per 2 metus suorganizavo savo armiją taip, kad 100.000 gerai ginkluotų vyrų dabar dalyvauja kare. Kokią kariuomenę turime Lietuvoj po 5 metų? Visi žino.

Nesugebėjo arba nenorėjo mūsų vadiniai valstybės vyrai

įgyvendinti tvarką šalies administracijoj.

Be organizuoto žemės ūkio, be tvarkos šalies finansuose, be turizmo pajamų Lietuva liko elgeta, gyvenančia iš užsienio paskolų. Aišku, kad tokios padėties galėjo būti išvengta.

Paprasti, logiškai galvoję vyrai ar moterys nebūtų pradėję ardyti kolchozų nesuplanavę, ką toliau daryti su jų žemėm. Nereikia būti išminčium, kad suprasti, jog bankas privalo veikti pagal aiškius nuostatus ir po griežta Lietuvos Banko kontrole. Galvodami, kad valdžia tuo pasirūpino, piliečiai ir įmonės laikė savopignigus bankuose. Tik jiems pradėjus bankrotuoti paaiškėjo, kad valdžia nebuvo įvedusi banku kontrolės, kad pastarieji darė, ką norėjo, ir žmonės prarado milijonus dolerių. Vėl valdžiai turėtų būti suprantama, kad išnaudojimas turizmo yra daug naudingesnis kraštui už paskolų ėmimą iš užsienio bankų.

Po 5 metų mums belieka klausti, kodėl mūsų valdžios nepadarė ką galėjo ir privalėjo padaryti? Darė jos tai tyčiomis sabotuodamos Lietuvos progresą? O gal tai įvyko dėl aukščiausio laipsnio kvailystės?

Marijampolė: kokie krušos ir liūtis padaryti nuostoliai

Liucija Burbienė

Ant Marijampolės apskrities žemės ūkio departamento žemės ūkio valdybos vyriausiosios agronomės Danutės Venckuvienės darbo stalo buvo padėti paskutiniai ūkininkų ir gyventojų aktai, įvertinantys prieš kurį laiką pražūsius audros padarinius pasėlių laukams Marijampolės rajone.

„Nuo krušos nuostolių patyrė 64 ūkininkų ir kitų gyventojų šeimos, - papasakojo vyriausioji agronomė. - Didžiausia žala padaryta Pagyviškio kaimo ūkininko A.Gadišausko pasėliams - sunaikinta 15 hektarų miežių, 5 ha kviečių, 5 ha bulvių, 18 ha cukrinių runkelių. A.Gadišauskas savo nuostolius įvertino beveik 50 tūkst. litų, apie 25 tūkst. litų. Subačiškių kaimo ūkininko V.Karniausko pasėliams padaryta audros žala, daugiau kaip 13 tūkst. litų nuostolius dėl audros patyrė Ažuolų Būdos ūkininkas A.Stanaitis. Kruša ir audra per 10 minučių Marijampolės rajono ūkininkams ir kitiems gyventojams pridarė daugiau kaip 270 tūkst. litų nuostolių“.

D.Venckuvienė pati aplankė nuniokotus laukus. Ji sakė iki šiol nemačiusi tokių stichijos padarinių - iš augalų likusios tik kamienų dalys, viskas suplakta su dirva.

D.Venckuvienės nuomone, tų kaimų, kur praėjo audra, gyventojai neturės nei savų bulvių, nei daržovių. Žmonės, pasak jos, įvertino tik nuostolius dėl pasėlių,

suskaičiavo arimo, kultivavimo, sėklos, trąšų, chemikalų kainą.

Tačiau nuostoliai bus daug didesni - sunaikinti elitinės sėklos pasėliai, be pašarų liko gyvuliai, kurių žemdirbiams teks atsiskaičiuoti, per sudaužytus stogus lietus merkia ir pūdo jau sukrautą šieną.

Valstybinės draudimo įstaigos Marijampolės filialo agentai irgi neprisimena kada turėję tiek darbo - jie lankosi audros nuniokotose sodybose, surašo statiniams padarytų nuostolių aktus. Daug prakiurusių ir ledų pramuštų šiferio stogų, išdaulytų langų.

Apdraudusiems savo pastatus ir turtą gyventojams bus kompensuota 50 procentų patirtos žalos (vertinamas rinkos kainomis).

Draudimo įstaigos Marijampolės skyriaus direktorius V.Kavaliauskas sakė, kad dar galutinai nebaigti skaičiuoti nuostoliai. Anot jo, niekas nekompensuos sodų namelių padarytos žalos - Marijampolės rajone iki šiol nebuvo apdraustas nė vienas toks namelis.

Nebus kompensuotas ir žmonių siaubas, patirtas per audrą, - daužantis krušos ledams į stogus, senesni žmonės manė, kad atėjo pasaulio pabaiga, skambino varpeliais, suklaupė meldėsi ir giedojo šventas giesmes. Labai išsigandę buvo vaikai.

Po audros laukuose žmonės rado daug ledų užmuštų paukščių. Vienos sodybos šeimininkė itin sielojosi, pastebėjusi gandralizdyje užmuštus gandriukus.

„L.R.“

Skirtingi tikėjimai - bendra malda

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sudaro skirtingų religijų vyras ir moteris. Turint galvoje religinę praktiką, vaikų auklėjimą, o taip pat ir religijų įtakojamus kultūrinius papročius, tokios mišrios santuokos kartais sudaro rimtų problemų. Tačiau, vėl gi, tokios santuokos

egzistuoja ir reikia kaip nors atsiliepti į tų žmonių religinius poreikius, reikia padėti jiems išsiaiškinti religiniame gyvenime kylančias abejones.

Lietuvių Radijo Tarnyba
Vatikane

Trumpai

Rugpjūčio 6 ir 9 d.d. sukako 50 metų nuo atominių bombų numetimo ant Japonijos Hirošima ir Nagasaki miestų. sukakties proga, Japonijos katalikų vyskupai paskelbė ganytojinį laišką, kuriame tarp kita ko mini ir Prancūzijos ketinimą atnaujinti branduolinių ginklų bandymus Ramiojo Vandenyno pietuose esančiame Mururoa atolo poligone. Kreipiamės į visas valstybes, turinčias branduolinius ginklus, - rašo Japonijos vyskupai, - maldaujame nutraukti šių ginklų tobulinimą bei gamybą.

Vašingtone vykusiame Tarptautinio valiutos fondo (TVF) direktorių tarybos posėdyje Lietuva pagirta už jos pasiekimus, pertvarkant ekonomiką. Anot posėdyje dalyvavusio Lietuvos banko valdybos pirm. Kazio Ratkevičiaus, mūsų šalis buvo išskirta kaip viena iš geriausių rezultatų pasiekusių valstybių, kuri orientuojasi į rinkos ekonomiką. Taip pat įvertinti mikroekonomikos rodikliai - pažymėta tai, kad buvo sustabdytas nacionalinio produkto mažėjimas, infliacijos didėjimas, teigiamai atsiliepi apie fiskalinės politikos rezultatus, biudžeto vykdymą.

Rusijos prezidento padėka lietuvių statybininkams. B.Jelcinas pareiškė padėką lietuvių statybininkams už darbus Kaliningrado srityje. Rusijos ambasadoje ambasadorius Obiortyševas šią padėką „Už Rusijos ir Lietuvos tautų tarpusavio santykių gerinimą“ turėtų įteikti Kaliningrade statybininkams „Selmos“ firmos vadovams.

Lenta KGB saugumiečiams. Kauno burmistro Arimanto Račkausko potvarkiu, prie pastato Laisvės alėjoje 14 nr. pritvirtinta lenta skelbia: „Šiuose rūmuose ir kiemo pastate 1940-1941 m. ir 1944-1991 m. veikusiame sovietinio saugumo Kauno skyriuje buvo kankinami ir žudomi Lietuvos žmonės“.

Pigaus cukraus jau nebus?

Vyriausybė pritarė programai, kaip tobulinti Lietuvos valstybinės kokybės inspekcijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos veiklą. Tuo norima apginti rinką nuo nesąžiningų gamintojų ir prekybininkų, užkirsti kelią falsifikuotoms, nekokybiškoms, sugedusioms prekėms. Atsižvelgus į pasikeitusias kontrakto sąlygas tarp Lietuvos cukraus fabriko ir Didž. Britanijos korporacijos „Ed and Man Sugar Ltd.“, nustatyta maksimali cukraus iš pusfabrikacijos pardavimo kaina. Be prekybos antkainio ji sudarys 2,7 lito už kilogramą.

Sodininkų savisauga. Vienos Vilkaviškio sodininkų bendrijos nariai, norėdami nuo ilgpirščių apsaugoti auginamą derlių, savo sodų apsaugai pasisamdė kelis medžiotojus. Vilkaviškio policijos komisariato darbuotojams šitaip organizuota sodo gėrybių apsauga nėra jiems žinoma. Bendrija apie savisaugos priemones policijai privalo bent žodžiu painformuoti. Minėtos bendrijos sodininkai nežada nieko informuoti - tegu vagys ir plėšikai savo kailiu patirs, kuris sodas šitaip saugomas.

Ar ateis „McDonald's“ į Lietuvą? Atsakyti į šį klausimą šiandien sunku, bet korporacijos atstovai jau ketelį metų tiria šalies rinką. Pasak kompanijos viceprezidento Helmuto Hehero, neseniai viešėjusio Vilniuje ir Kaune, jis nematęs jokių kliūčių, kad jau kitų metų pradžioje pirmasis „McDonald's“ restoranas atvertų duris ir Lietuvos sostinėje. Manoma, kad tam prireiktų maždaug dviejų milijonų dolerių. Kai kas mano, kad „McDonald's“ Lietuvoje nesulauks pasisekimo. Standartinių patiekalų pietum rinkinys vienam asmeniui kainuoja apie 5 JAV dolerius, už 20 litų galima papietauti ir visiškai neblogame restorane.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Žitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Rašau draugui, kad padėčiau pažinti mūsų šalį...

Gimiau ir augau nepaprastai graziame žemės plotelyje - Lietuvoje. Lietuva man tai nedidelis, senas Vaicikiškės kaimas. Čia kol kas mano visas pasaulis, mano gyvenimas, mano svajonės ir lūkesčiai. Myliu aš savo gimtinę. Mano kaimą supa dirbama žemė. Tai rodo, kad čia gyvena darbuotojai ir atkaklūs žmonės. Savo sunkiu darbu jie nesukrovė turtų, tik nusipelnė pagarbą. Už tai laukia nederivonoja, jie darbą laiko šventu ir jo neišniekina. Pietryčių pusėje ošia miškas. Jame reikia pabūti, kad suprastum, kaip čia gera. aš labiausiai myliu vasarą savame kaime. Šventadieniais susirenka kaimynai į būrį, aptaria visas naujienas, kalbasi ir pagaliau, viena iš moterų tarsi visai netyčia tyliai uždainuoja. Ir visiškoje vakaro tyloje išsilieja gražūs lietuviški žodžiai ir melodija iš protėvių laikų. Aš nežinau, ar gali kas būti gražiau už lietuvišką dainą. Ar kuri kita tauta sugebėjo sudėti į ją širdies nerimą ir džiaugsmą, meilės jausmą ir praradimo kartėlį. Saulė tyliai leidžiasi už miško, o moterų balsai skamba vienodai, ramiai, didingai, tarsi jos niekada nebūtų sunkiai dirbusios, patyrusios skausmo. O aš jau bėgu į mišką, noriu dar suspėti pamatyti, kaip miško žiedai susiglaudžia nakties miegui.

Tyliai neša savo vandenėlių upelę Šventelė. Panardinu į jos švarų vandenį ranką - tarsi nuplaunu visas skriaudas, negeras mintis ir lieku švari, tyra. Vakaras apgaubė kaimą... Pamažu nutyla visi garsai, užsidaro namų durys, užtraukiamos užuolaidos... Už uždarytų vėl savas gyvenimas, o aš mintimis aplankau visus. Pagailiu Mindaugo mamos, kuri nuolat rauda mirusio dvidešimtmčio sūnaus, pagalvoju, gal geriausiai kaime audejai Elenutei Jablonskaitei gimė naujas raštas, kurį ji greitai išaus, palinkiu Konstancijai geros nakties (ji gyvena viena), visiems linkiu ramios nakties ir gerų darbų rytoj. Gera man taip mąstyti, žinoti, kad mūsų žmonės geri, visuomet pagelbės bėdoje, kartu pasidžiaugs laimėje.

Kaimas daug išskentėjo: buvo sudegintas, vėliaus atstatė mirė ir

gimė, mušėsi ir verkė iš laimės. Buvo visko. Tik svarbiausia, kad per daugybę negandos metų žmonėse išliko pačios gerosios savybės: meilė savo kalbai, papročiams, meilė ir pagarba žemei, žmogui, aukojimasis savo kraštui. Aš manau, kad kaip tik todėl, kad kaimas išsaugojo lietuviškę, šiandien esame laisva valstybė, todėl dar skamba lietuviškos dainos, apraudojamos mirės, apdainuojama jaunamartė.

Keičiasi metų laikai, keičiasi žmonės. Dabar jau žiema. nurimo aistros, žemė apsiklojo sniegu ir ilsisi po skraiste nepabaigiamų darbų. Tarsi apsunko ir žmonės: judesiai lėti, kalba tylėsnė, tik mintys šviesesnės.

Tegu bus taip iki pavasario. Tegu susikaups jėgų minčių, o tada vėl tekimom, vėl greitai, toks jau gyvenimas.

Žmonės išeina - jų darbai lieka. Dažnai galvoju apie savo mokyklą. Nepaprastas sodas mokyklos kieme viliojantis takas į ją, apsidintas eglėmis ir gėlėmis, muziejus, į kurį jau neateina jo įkūrėjas mokytojas Izidorius Kazakevičius.

Praeis dar daugiau metų ir mokyklos jau nebus, nes kaimas greit sensta. Bet aš visuomet ateisiu čia paklaustyti medžių kalbos, pastovėti prie aukuro akmens, pamąstyti apie praeitį, pasisemti jėgų gyvenimui. Ir visada čia sutiksiu savo krašto žmogų, dorą, tikintį, mokantį užjausti. Žinau, kol bus gyvas nors vienas lietuvis, bus ir Lietuva.

Aš nežinau, mielas drauge, ar iš mano pasakojimų tau patiko mano kaimas, ar suspėjai jį pamilti. Jei ne, atvažiuok - pamils, juk ne veltui lietuvių poetas J. Marcinkevičius rašė:

*„Tai gražiai mane augino
Laukas, pieva, kelias, upė.
Tai gražiai už rankos vedė
Vasaros diena ilga.“*

*Tai gražiai skambėjo žodžiai:
Laukas, pieva, kelias, upė.
Tai gražiai iš jų išaugo
Vienas žodis: Lietuva.“*

Ritutė Veličkaitė
Reškutėnų „Ryto“ draugijos
pagrindinės mokyklos IX kl.
mokinė

Anykščių Šilelis

A. Baranauskas

*Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę!
Kas jūsų grožei senobinei tiki?
Kur toj puikybė jūsų pasidėjo?
Kur ramus jūsų ūtimas nuo vėjo,
Kai balto miško lapeliai šlamėjo
Ir senos pušys siūravo, braškėjo?
Kur jūsų paukščiai, paukšteliai,
paukštytės,
Katrų čilbančių taip ramu klausytis?
Kur jūsų žvėrys, gyvuliai, žvėreliai?
Kur žvėrių olos, laukai ir urveliai?
Visa prapuolę; tik ant lauko pliko
Kelios pušelės apkreivės likol.
Skujom, šakelėm ir šiškom nuklotą
Kepina saulė nenaudingą plotą.*

Vysk. Antanas Baranauskas

Gimė 1835 sausio 17 d. Anykščiuose. Vyskupas, poetas kalbininkas. Baigė Varnių kunigų seminariją ir Peterburgo dvasinę akademiją. Studijavo Vakarų Europoje. Kauno Dvasinės seminarijos dėstytojas, nuo 1897 m. - Seinių vyskupas. Parašė poetas

„Anykščių Šilelis“, „Kelionė Petaburkan“, „Dievo rykštė ir malonė“ bei daug kitų poečių, eilėraščių, giesmių. Paliko daug kalbotyros darbų. Mirė 1902 m. lapkričio 26 d. Seiniuose ir palaidotas Katedros bažnyčioje.

Oro išdaigos

Žiema mes skundžiamės vienas kitam: „Kaip šalta“, „...tai tikrai šalčiausia diena šį met“, „... kaip aš vasaros pasiilgau“. O kai vasara ateina mes vėl skundžiamės, kad per šilta, alpstame nuo karščio. Gal mums reiktų pagalvoti kaip tie žmonės jaučiasi, kurie gyvena Antarktikoje arba Saharoje. Nors šios dvi vietos mums atrodo labai skirtingos, bet kai kuriais atvejais gana panašios viena kitai.

Gal nežinojote, kad Antarktikoj išškrenta maždaug tiek pat lietaus per metus kiek ir Saharos dykumose. Iš tikrųjų, Antarktika skaitosi šalta dykuma. Ar pagalvojote tai, kai matote paveikluose vietas, kuriose nesimato nieko daugiau kaip tik sniegas, vanduo, bet ir vanduo, daugumoj, tik ledo pavidale.

Visi žinome, kad Saharoje labai šilta, ten buvo užregistruota aukščiausia temperatūra pasaulyje, 58 laipsnių Celcius. Tą patį galima galvoti ir apie Antarktiką, tik vietoje šilumos galvokime apie šaltį. Ten buvo užregistruota žemiausia pasaulyje temperatūra - 89.6 laipsnių Celcius.

Šį met, 18 žmonių praleidžia

rašalu, tai juodu, aiškiais raidėmis, vienoje lapo pusėje, sudėti visus ženklus. Gerai rašini, korespondenciją padalinti į syrius, uždėti antraštelės, jei galima pridėti iliustracijų su paaiškinančiais parašais. Klišių pagaminimą apmoka tas, kas prisiūnčia nuotrauką. Išsiųsti laiku, redakcijos adresu.

Kaip rašyti žinutę. Pilnai nurodyti: kas, ką, kada, kur, kaip, kuriam tikslui. Vengti tuščių žodžių, pasaldinimų. Rašyti tik tą, ką galima laikrašty skelbti. Greitai parašyti ir išsiųsti, kad žinios nebūtų pasenusios. Spaudos skaitytojai nenori sausu, vienojų aprašymų, bet vaizdžių pranešimų. Vaizdus sakinius, kalbos ištraukėlę, mažas įvykis. Skaitojai patys padarys išvadą, jei korespondencija bus įdomiai parašyta.

Kultūrinių įvykių aprašymai: koncertai, vaidinimai, parodos, paskaitos, šventės, sukaktys, stovyklos, suvažiavimai, ir kt.

žiemą Antarktikoje. Šie žmonės nematys kitų žmonių iki Antarktikos vasaros atėjimo. Ten bus tamsu dauguma laiko, kai žmogus nemato šviesos jo nuotaika darosi prislėgta. Ten irgi labai šalta, apie 40 laipsnių Celcius. Žmonėms nesinori eiti į lauką, tad jie praleidžia beveik visą žiemą mažame kambarėlyje sugrūsti su kitais nuliūdusiais bendradarbiais. Ilgi tamstūs laikotarpiai ir mažos gyvenamos patalpos, sudaro savitą gyvenimo būdą. Todėl jeigu norėtume praleisti žiemą Antarktikoje reikia pirmiausia išlaikyti fizinį ir protinį egzaminą. Jeigu egzaminas parodo, kad nesi stiprus dvasiniai ir fiziniai tau patariama nevažiuoti į Antarktiką.

Panašiai gali būti Saharos dykumose. Nors toje srityje gyvena apie 2 milijonai žmonių, dauguma jų yra klajokliai. Jie keliauja po dykumas su karvių ar ožkų bandą ir taip pat labai ilgą laiką nemato kitų žmonių.

Palyginus dvi vietas kuriose arba labai šilta arba labai šalta, mes Melburniečiai turėtume būti laimingi, kad gauname keturius oro sezonus vienoje dienoje, o ne tik šilumą arba šaltį.

Albina Strungaitė
Melb. Lituanistiniai kursai

Mokiniai, kurie rašote į spaudą

Spauda yra gyvenimo dalis, kultūros veiksnys ir organizacijos būtinybė. Šviesus kultūringas ir išsilavinęs žmogus, laikraščio, knygos ir apskritai spaudos reikalingas taip, kaip jis reikalingas maisto ir oro. Moderniškai valstybei ir kaip jai reikia gerovės ir laisvės. Pasaulyje išeina nemaža lietuviškų laikraščių, žurnalų, knygų ir kitokių leidinių. Jie lietuvių dvasios penas ir visų lietuvių bendras ryšys bei tautinio sąmoningumo išraiška ir įrodymas.

Lietuvių laiščiai išsilauko iš prenumeratos ir aukų. Svarbu, kad kiekvienas sąmoningas lietuvis stengtųsi įsigyti kuo daugiausiai lietuviškų knygų, užsisakyti žurnalų ir laikraščių.

Rankraščio paruošimas
Laikraščius ir žurnalus reikia remti ir rašiniiais, kad būtų gyvas ryšys tarp jų ir jų skaitytojų bei lietuviško gyvenimo. Kaip rašyti? Popierius: neplonas, baltas, neliejamas, neblizgas, paprasto raštinės popieriaus didumo. Rašymas: geriausia kas antrą eilutę rašomąja mašinėlė. Jei

TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDAS THE DEPORTEES' COMING-HOME FOUNDATION

Jakšto g. 9, 2600, Vilnius, Lithuanian Republic
tel: 747730, 629613

Gerbiamas Pone Juozai Gailiau,
...Mus džiugina ir jaudina Australijos lietuvių supratimas ir užjautimas Sibiro tremties žmonėms juolab, kad tai jau pasireiškė konkrečios materialinės pagalbos pavidalu.

Tremtinių Namų įsteigimui aukojančių žmonių pageidavimai, pasiūlymai ir patarimai yra prioritetingi. Į juos bus atsižvelgta priimant vienokius ar kitokius sprendimus. Norime turėti ir daugiau patarimų bei pasiūlymų.

Mes ir anksčiau puoselejome mintį, kad šiuose namuose turės būti vardiniai pavienių aukotojų ar organizacijų paaugusių lėšas kambariai su lentelėmis, kuriose įvardinti aukotojai.

Jau turime vardinį kambarių sąrašą. Labai sveikintina, kad tokią lentelę Jūs galėsite pasidaryti patys. Tokiu būdu ir mes išvengtume galimo nuomoninių nesutapimo, kaip ta lentelė turėtų atrodyti.

Labai miela, kad Jūsų Gerbiamo klubo valdyba jau pagalvojo ir apie kambario vidaus įrangą ir normalias buitines sąlygas pagal civilizuoto pasaulio standartus.

Kadangi mūsų dabartinis svarbiausias rūpestis yra iki žiemos visus darbus perkelti į pastato vidų, kiekvieno šio pensionato gyventojų kambario vidaus įrangą tebera tolimesnėje perspektyvoje.

Realiai įvertindami dabartinę fondo finansinę būklę ir Fondo išteklių papildymo perspektyvą, mes esame apgalvoję ir numatę toki atvejį, kad numatytai pensionato atidarymo datai t.y. 1996 m. birželio 14 dienai, 55-tosioms masinės lietuvių tautos deportacijos į Sibirą metinėms, galėsime turėti tik pusę ar net trečdali tinkamų gyventi kambarių. Kiek pajėgsime, tiek padarysime, nes pagarbos ir šilumos atidavimas žmonėms, pasipriešintiems sovietiniams okupantams ir tapusiems genocido aukomis, jau tapo mūsų tautiečių garbės reikalas. Tiek Lietuvoje, tiek priverstinėje išeivijoje.

Kad to nesupranta ar nenori suprasti dabartinė Lietuvos valdžia, yra jos sąžinės dalykas.

Gerbiamas Juozai Gailiau, nuoširdžiai dėkoju Geelongo Lietuvių sąjungos klubo valdybai už paramą Tremtinių Grįžimo Fondui. Oficiali padėka ir Fondo pakvitavimas bus Jums išsiųsti, gavus Lietuvos Valstybinio komercinio banko dokumentą, kad Jūsų suaukoti pinigai pateko į Fondo sąskaitą šiame banke.

Dar kartą dėkoju Jums visiems. Linkiu sveikatos ir Vilties, kad išblaškyti po pasaulį tautiečiai suras deramą pagarbą ir vietą savo Tėvynėje Lietuvoje.

Su pagarba ir dėkingumu -
Vytautas Cinauskas
Tremtinių Grįžimo Fondo
valdybos pirmininkas

Geelongas

Kambarys Tremtinių Namams

Nuo balandžio pabaigos, beveik jau keturi mėnesiai praslinko, kaip Gabrielius Zemkalis kreipėsi į Australijos lietuvių sąžines padėti Tremtinių Namams Vilniuje. Supuolimas su Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo valdybos posedžiu, kur tą patį vakarą nutarta suruošti Metinį balių ir praveisti pinigų vaju kambario įrengimui.

Lašas po lašo ir akmenį pratašol Daug kas netikėjo, kad Geelongas būdama mažutė apylinkė galės tokią sumą suaukoti.

Sąjungos Klubo valdyba suorganizavo gegužės pabaigoje balių, kurio visas pelnas skiriamas Tremtinių Namams Vilniuje ir savo užsibrėžtą tikslą atsiekė sutelkdama \$6200.

Balialis pelnas ir praveistas vaju sutelkė \$2686, o Geelongo Lietuvių Sąjungos klubo valdyba iš kuklių sutaupų paskyrė \$3514, kas ir sudaro bendrą sumą \$6200 kambario įrengimui.

Kas norėtų prisidėti prie mūsų kambario įrengimo, auksas dar priimsime iki šio mėnesio pabaigos. Kartu pridedam ir laišką iš Tremtinių Grįžimo Fondo. Visiems prisidėjusiems prie šios gražios aukos tremtinių vardu nuoširdus ir nepamirštamas acit.

Į šią sumą neįeina surinkta \$2060 auka nuo Geelongo Lietuvių Bendruomenės.

Aš galvoju, jei visos mūsų organizacijos Australijoje paseks mūsų pavyzdžiu, tai gal ir sutelksime \$100.000 - dar šiais metais!

Juozas Gailius

Baltijos jūros šalys svarsto skrydžių kontrolės zonų pasiskirstymą

„Villon“ viešbutyje įvyko tris dienas užtrukusi tarptautinė konferencija, skirta skrydžių valdymo riboms virš Baltijos jūros nustatyti. Konferenciją surengė Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (ICAO), Lietuvos Susisiekimo, Užsienio ir Krašto apsaugos ministerijos. Konferencijoje dar dalyvavo Estijos,

Latvijos, Rusijos, Baltarusijos, Lenkijos ir Švedijos delegacijos.

Pirmą ir antrą dieną gvildentos Baltarusijos, Lietuvos ir Latvijos skrydžių kontrolės zonų Baltijos jūroje atribojimo problemos. Trečią dieną buvo bandoma priimti rezoliuciją. Lietuvos delegacija pateikė konferencijai konkretų zonų ribų žemėlapių projektą.

„L.A.“

Šalpa vargstantiems

Stengiantis padėti Lietuvoje vargstantiems žmonėms atsiranda vis daugiau diskusijų ką remti, kam duoti? Šalpos, išeivijos lietuvių tarpe, yra renkamos visur ir visais atvejais, tad gal ir nenuostabu, kad žmonės rektarčiais išreiškia nepasitenkinimą jų gausumu. Iš kitos pusės, nė vienas nėra vertiamas aukoti, o tiems kurie jaučia norą padėti vargstantiems pasirinkimas yra platus.

Pereitų metų gale, keletos žmonių iniciatyva, Adelaidėje buvo pradėtas vaju šelpti Lietuvoje gyvenančius Sibiro tremtinius ir dabar tas vaju, pavadintas „Šalpa Sibiro Tremtiniams“, yra tęsiamas toliau. Adelaidės Apylinkės Valdyba, pakartotinai raginama Apylinkės lietuvių, sudarė septynių žmonių komitetą, neribotam laikui, kuris rūpinsis lėšų telkimu. „Šalpa Sibiro Tremtiniams“ komitetas numato nevien rinkti pinigines auksas, bet ir ruošti renginius, kurių pelnas bus skiriamas išimtinai vargstantiems tremtiniams. Ne paslaptis, kad grįžusių į Lietuvą tremtinių padėtis yra nepavydėtina ir ne vienas jų neturi už ką padoriai pavalgyti ar nusipirkti reikalingiausių vaistų.

Sudaryto komiteto pirmininkė yra dr. S.Pacevičienė, išdininkas A.Zamoiskis, nariai - I.Pocienė, A.Patupienė, M.Neverauskienė, J.Vaboliene ir H.Burvila. Komiteto

atskaitomybę tikrins ALB Kontrolės Komisija kartą metuose ir visų aukotojų pavardės bus skelbiamos Australijos lietuvių spaudoje. Komitetas taip pat informuos visus kaip sutelktos lėšos yra naudojamos.

Jei galime - aukokimel Auksas priima auki „Šalpa Sibiro Tremtiniams“ komiteto nariai, o taip pat Lietuvių Namų Bibliotekos ir Lietuvių Namų Klubo darbuotojai.

ALB Adelaidės Apylinkės Valdyba

„Šalpa Sibiro Tremtiniams“ aukotojų pavardės: \$200 A.irS.Pacevičiai, \$150 A.Gudas, po \$100 A.irP.Dancevičiai, LKVS „Ramovė“, V.Neverauskas, Ramovėnas I.Račiūnas ir M.Reinkienė; \$60 J.Vaboliene; po \$50 P.Andriejaitis, Vincas Gudiškis, A.Saulius, A.Urnevičius ir G.Vasiliauskiene; po \$25 A.Beresnevičius ir Romas Beresnevičius; po \$20 O.Bauziene, E.Kurauskas, Juozas Lapšys ir V.Vieraitis, \$10 S.Dainius. Iš viso \$1300.

Visiems aukotojams nuoširdus acit. „Šalpa Sibiro Tremtiniams“ Komitetas

Adelaidė

Sventėme mūsų Gerb. Klebono gimtadienį. Sekmadienį 16 d. liepos po 11 val. šv.Mišių, išgirdę pirmąjį švelnų, raminantį svečio kun.R.Repšio pamokslą, rinkomės į Parapijos salę su nešulėliais, ruošėme „Suneštinę puotą“ Klebono kun.J.Petraičio Gimimo dienoje ir iš Lietuvos kun.R.Repšio atvykimo proga.

Salėje Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-bos paruošti stalai: gelsvi narcyzai, melsvos servetėlės, šilta, maionas. Susirinko apie 80 parapijiečių.

Pobūvį pradėjo Parapijos Tarybos vice-pirm.V.Baltutis, sveikino kun.Kleboną ir kun.Svečią, linkėjo sveikatos, pasidžiaugė, kad kun.R.Repšys atneš mums dvasinio peno. Pobūvį pravedė V.Opulskis.

Kun.R.Repšys palaimino maisto stalą. Sugiedojome kun.Juozui Petraičiui „Ilgiausių metų, valio“. Sveikino kun.Kleboną ir kun.R.Repšį Garbės konsulas Jurgis Jonavičius, Ap.Vald.Pirm. J.Vaboliene.

Tarė žodį kun.Ričardas Repšys. Užsiminė, kad Jį gąsdino žiema, bet pamatęs palmas, nusiramino. Pastebėjo, kad laisvasis pasaulis turi savo gyvenimo būdą. Kaip gera po šv.Mišių pabūti kartu - užpila bendravimo džiaugsmas. Jie gimę vergijoje, ten labai daug darbo, viskas kitaip, bet žmonės tie patys.

Sveikino Lietuvių Sąjungos pirmininkas - V.Neverauskas, Bažnytinio šv.Kazimiero choro vadovė - N.Masiūlytė-Stapleton, V.Opulskis „Lituania“ choro vardu. Liet.Kat.Moterų Dr-ja-pirm. Salomėja Vasiliauskiene, su parengimų vadove J.Vosyliene įteikė dovaną - gražiai padabintą kamžą.

Prie kavutės, prieš išdalinant

Gimtadienio Dr-jos v-bos dovanotą tortą, dar sugiedojome „Ilgiausių metų“. „Nemuno Dukros“ padainavo susirinkusiems už kalbas, dovanas. Prisiminė parengimų vadovo V.Opulskio netolimą gimtadienį - pasveikino. Kun.Svečiui palinkėjo laimingų kelionių, kad visus Australijos lietuvius sustiprintų dvasiniame gyvenime. dėkojo kun.R.Repšui, žadėjo prisiminti Jį maldose Rekolekcijų kelionėse. V.Opulskis užbaigė pobūvį padėkos žodžiu visiems.

Adelaidėje kun.R.Repšys iki penktadienio 21 d. liepos viešėjo parapijiečių šeimose, gyveno kun.J.Petraičio globoje Liet.Kat.Centre. Augustinas Kubilius supažindino su Adelaidės apylinkėmis: kalnais, Australijos gyvuliukais, pajūriais. Penktadienį 21 d. liepos kun.Klebonas ir Liet.Kat.Moterų Dr-jos pirm.S.Vasiliauskiene išlydėjo kun.R.Repšį su geriausiaisiais, gražiausiaisiais kelionės linkėjimais į Sydnejų, tenai praveisti Rekolekcijas. Laukiame kun.R.Repšio sugrįžtant pas mus, laukiame Rekolekcijų.

„Tėviškės Aidų“ popietė suruošta liepos 23 d. Liet.Kat.Moterų Dr-jos v-ba paruošė skanias cepelinų pietus. Parapijos Taryba - loteriją, kurią pravedė Augustinas Kubilius. Tai vyko Liet.Kat.Centro salėje.

Parapijos „Caritas“ visuotinis Metinis Susirinkimas įvyko liepos 30 d. Praėjo sklandžiai, sėkmingai.

S.P.

Septynių Tautų Dainų ir Šokių Koncertas Melbourne

Tokia imponuojančia antrašte skaitėme „Tėviškės Aidų“ laikraštyje pakvietimą atsilankyti sekmdienį, liepos 16 d. į Lietuvos Namus, kur įvyks septynių tautų koncertas. Melbourne lietuviams tas buvo staigmena ir daugelis, manau, nieko daug iš tokio niekad negirdėto koncerto nesitikėjo ir gal tik žingeidumo pagauti atėjo. Žinoma, atėję nesigailėjo. Šią žavų koncertą ir jo iškilimo aplinkybes reikia, nors ir pavėluotai, kiek plačiau aprašyti.

Minėtą dieną, Melbourne Lietuvos Namų koncertų salė gausiai prisipildė daugiausia vyresnio amžiaus žmonėmis ir ne vien lietuviais. Prie mikrofono į sceną išėjo nepažįstama, simpatiška jauna mergina, kuri atrodė kukliai apsirengusi. Po įžanginio žodžio, ji prisistatė esanti vengrė - Eva Kovassy ir, nusiėmusi pečius dengiančią skara, pasirodė su skautės uniforma. Čia pat ji paaiškino, kad koncertą suruošė prieš 17-ka metų susiorganizavusi Viktorijos skautų-čių septynių tautybių Etninė Sąjunga, kurią sudaro: estai, vengrai, latviai, lietuviai, lenkai, rusai ir ukrainiečiai. Organizacija įkurta ant stiprių pamatų - išrinktas vykdomasis komitetas ir jų siekiai suformuluoti keturiuose pagrindiniuose punktuose. 1. Išskirti religinę, socialinę, kultūrinę gerovę ir pramoginę narių veiklą, 2. Skatinti tarp narių brolystę ir bendradarbiavimą, 3. Paskatinti narius palaikyti savo etnines tradicijas ir papročius ir 4. Dalyvauti išvystyme kultūrinės pluralistinės visuomenės Australijoje.

Pirmutinis jų svarbus įsipareigojimas buvo sudaryti stovyklavimo komitetą ir pirmutinė bendra stovykla įvyko jau 1979 m. Kadangi ši stovykla buvo labai pasisekusi, tai ji tapo pakartota kiekvienais metais. Šiais metais stovykla įvyko jau 17-tą kartą.

Reklamuojant koncertą spaudoje, pranešėja pasakė, kad buvo specialiai numatyta apie koncerto rengėjus nutylėti, nes daug kas gali neateiti galvodami - „na, ką čia skautukai gali parodyti, pašokinės ant scenos, padainuos porą skautiškių dainų prie dirbtino lauzo ir viskas.“

Bet pasirodė, kad šitie septynių tautybių skautų-čių sąjungos nariai nepasidavė pigiam skoniui, bet suorganizavo ir pristatė tikro grožio koncertą, gerai paruoštą, meniškai atliktą, kuris visus sužavėjo. Jie pavėgė susirinkusių širdis šiluma ir naujais atradimais.

Koncerto programa buvo ilga, padalinta į dvi dalis, su 15 min. pertrauka, kurios metu Klubas patalpoje visai dalyvavusiai publikai buvo servuojama kava su pyragais.

Pirmoji Koncerto programos dalis

Pirmoje programos dalyje latvių tautinių šokių grupė „Ritenitis“ atliko tris šokius: „Vaikiniai, vaikiniai“, „Meilikaujantis šokis“ ir „Mergina su keturiais gerbėjais“.

Latvių jaunimo choras „Daina“ padainavo tris gražias dainas: „Šviesos keliai“, „Liūdna diena“,

„Atodūsių diena“ - Sandros Aleksejevs ir „Žydi, žydi rugio pėdas“.

Lenkų skautės padainavo dvi Lenkijos kalnų dainas: „Raudonas diržas“ ir „Per kalnus ir miškus“.

„Polonez“ - lenkų šokio ansamblis, gražiai ištaiginga apranga, pasigėrėtina pašoko „Tance Lubelskie“, (šokis nuo Liublino krašto).

Estų tautinę dainą „Mano Tėvynė“ padainavo Anne Kirss.

Ukrainiečių skautų šokių grupė pašoko „Merginų šokį“ ir ta pati grupė pašoko labai gvyvą „Ukrainiečių Kazokų šokį“.

Vengrų keturias tautines dainas, pajvirinant liaudies rageliais, atliko vengrų skaučių vadovės: 1. „Piemuo gerai gyvena“, 2. „Csitar kalnų papėdėje“, 3. „Nuo Miskole“, 4. „Malūnas be girnų“.

Antra Koncerto dalis

Vyresnio amžiaus vyras, rodos estas, senovišku tautiniu liaudies instrumentu, truputį panašiu į mūsų kankles, gerai, pasitikinčiai pasambino įvairias senesnes ir ne taip senas tarptautines melodijas.

Galiausiai pasirodė ir mūsų „Gintaras“ - dainos ir šokių ansamblis. Ypatingai gražiai skambėjo „Puikios rožės“ ir „Mes Atžalynas Lietuvos“. Ši paskutinė daina visų labai mėgiama. Ji skverbėsi į mūsų širdis su gražia ateities viltimi.

Gintariečiai užbaigė antrąją koncerto dalį sušokdami „Pasiutpolkę“, „Audėjėlę“ ir „Aštuonytį“. Šoko jie žavingai, vikriai. Šokėjai rodė malonią šypseną vieni kitiems ir publikai. Valio jiems!

Vengrų jaunimo tautinių šokių grupė gražiai pašoko du įspūdingus šokius: „Vakaras Bėkės“ ir „Kallo poros šokį“.

Latvių jaunimo choras „Daina“, gražiai melodingai padainavo keturias liaudies dainas, diriguojant Mrs. Zane Ritters, pianistė Sandra Aleksejevs - „Dirbant laukuose“, „Kas do triukšmas, kad do dundesys“, „Su vilku į Rigą traukiau“ ir „Juokdariai ateina“.

Estų bendruomenė nors mažiausia Australijoje, bet ir jų jaunimas šauniai pasirodė. Tautinių šokių grupė pašoko tris tautinius šokius: „Kalvaratą“, „Žvejų šokį“ ir „Juri's polka“.

Daug kas pasigedo šiame koncerte mūsų šaunijų jaunų kanklininkų iš Stasio Eimučio Kanklių Ansamblio.

Įspūdingas buvo Grand Finalas, kai tiek gražaus jaunimo išėjo į sceną atsisveikinti. Plojimams nesimatė galo.

Į šią naują skautų-čių organizaciją veržiasi gaitūs kultūros vėjai. Juk prisieis jiems spręsti ir įvairūs kompleksiški darbo ir egzistencijos klausimai. Geriausios jiems sėkmės!

Užbaiga

Reikai pripažinti, kad vieni programos atliekėjai mažai padarytų jei jiems netalkininkautų reiklūs vadovai, turintys organizavimo patirtį ir gerą skonį. Ką mes šio koncerto metu patyrėme.

Iš pašalės man teko sužinoti, kad šitos naujos Etninės skautų-čių organizacijos iniciatorius yra

Moneta, skirta Pasaulio lietuvų žaidynėms

Lietuvos bankas pranešė, kad išleidžiama 10 litų nominalo proginė moneta, skirta penktosioms Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms.

Vienoje pusėje pavaizduotas gaublys, bėgantis sportininkas, dešinėje rankoje nešantis liepsnojančią deglą.

Kitoje - valstybės herbas, monetos nominalas ir žodis „Lietuva“.

Monetos briaunoje yra žodžiai: „Lietuviais esame mes gimę“

Lietuvos monetų kalykloje nukaltų monetų projekto autoriai Gediminas Karalius ir Petras Gintalas.

Moneta išleista 10 000 egzempliorių tiražu, jos pardavimo kaina 15 litų. Monetų galima įsigyti Lietuvos banke ir jo skyriuose.

Hobartas

Lietuvos Valstybės šventės minėjimas Hobarte, pirmą kartą buvo paminėtas liepos mėn. Į minėjimą susirinko nemažas skaičius tautiečių, kurių tarpe matėme jauną lietuvaitę Vilma, viešnią iš Vilniaus.

Sventę atidarė ir ją pravedė Apylinkės Vald.pirm. Ramūnas Tarvydas. Pradžioje tylos minute buvo pagerbti visi kovotojai žuvę už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Paskaita, tema lietuvių pasipriešinimas okupantams iki nepriklausomybės atgavimo, skaitė Aleksas Kantvilas. Paskaita, pagrįsta istoriniais faktais, labai įdomi ir atidžiai buvo išklaudyta. Po paskaitos, porą eilėraščių padėklavavo Ramūnas. Minėjimą užbaigė sugiedodami Lietuvos Himną.

Sekė kavutė, kurios metu buvo pravešta rinkliava Sibiro tremtinių namų remontui. Surinkta \$690 ir pinigai pasiųsti į „Talką“, Tremtinių Grįžimo sąskaitą Nr.888.

Kun.Ričardas Repšys pas mus viešėjo liepos 21-16 dienomis, kunigui nakvynę davė ir jį globojo Apylinkės Valdybos pirmininkas Ramūnas Tarvydas ir šeima. Svečiui nuobodžiauti neteko, šeimnininkas jį nuvežė į kalnus, prie vandens užtvankų, kur praieityje jis ir kiti lietuviai dirbo. Svečias kun.Repšys buvo kviečiamas aplankyti šeimą. Aerouoste svečių kun.Repšį sutiko Algis Taškūnas, parvažiuavus, supažindino jį su Lietuvos Studijų Draugijos veikla Hobarto universitete. Audronė Beržanskas ir jos vyras visą dieną praleido su svečiu, Antanas Andrikonis aprodė svečiui Parlamento naums, Sport salę ir kitas įdomesnes vietas. Svečias kunigas aplankė Domą Gasiūną,

visiems gerai pažįstamas, iškilus ir savo kitais įsipareigojimais lietuviybei, tai visų gerbiamas - Henrikas Antanaitis. Henrikas į šitos parengties koncertą daug dėmesio ir daug organizacinio darbo įdėjo. Manau nesuklysiu, visų šitame koncerte dalyvavusių ir nedalyvavusių vardu paprašydama, kad šis koncertas neliktų vieninteliu tokiu sublizgėjimu, bet panašiai būtų suruoštas bent kartą metuose.

Alisa Baltrukonienė

Teresę Kairienę, Antaną Viknių, Juožą ir Eriką Paškevičius. Bonifacas ir Hilda Šikšniai paruošė svečiui pietus.

Sekmdienį pamaldos įvyko šv.Jono bažnyčioje Glenorchy, skaitymus atliko A.Taškūnas ir A.Kantvilas. Solo giedojo ir kunigui šv.Mišiose patarnavo Ramūnas. Svečio kun. reikšmingi pamokslų žodžiai palietė klausytojų jausmus. Sv.Komuniją priėmė beveik visi atsilankę. Sv.Mišias užbaigėme sugiedodami Marija Marija ir Lietuvos himną. Po to susirinkome į čia pat esamą salę kavutei. Pasivaišinus, svečias kunigas papasakojo apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Pabaigai valdybos pirmininkas padėkojęs svečiui ir susirinkusiems už atsilankymą, įteikė dovaną-vokelį.

Trečiadienio ankštų rytą B.Sikšnius mielą svečių išvežė į aerouostą kelionei į Sydnejų. Liekame dėkingi kun.Ričardui Repšiui mus aplankius ir dvasiniai sustiprinus, taip pat acių visiems prisidėjusiems prie svečio sutikimo, bendravimo ir visokeriopos paramos suteikimo. Ypatingas acių pirm. Ramūnui ir poniai Judy Tarvydams.

Juozas Paškevičius

Į Lietuvą išvyko Apyl.valdybos sekretorius Stepas Augustavicius. Aplankys brolio kapą Berlyne (ten žuvusio laike Berlyno puolimų) ir gimines Lietuvoje.

Rožė Vaičiulevičius ir Gema Valuckas išvyko į Sporto Sventę Lietuvoje, žais lauko tenisą. Jų kelionę pinigais parėmė Sporto Klubas „Perkūnas“.

Apylinkės Valdybos veiklos reikalams iš Australijos Lietuvių Fondo gavome \$500 paramą. Sirdingas acių Fondo valdybai.

Ligonių mažai, dauguma artėja prie 80 m. bet visi jaučiasi stiprūs ir gyvena namuose, išskyrus Albiną Degutį, kuris gyvena priglaudoje, bet jaučiasi stiprus ir atrodo gerai.

Benas Beržanskas su žmona iš Melbourne aplankė savo dukrą Audronę ir jos vyrą. Tuo pačiu apžiūrėjo seniai jau bematytas vietas, pasikalbėjo su kartu gyvenusiais tautiečiais.

Petriukas ir Magdute Siaučitnai išbuvę Lietuvoje 3 mėnesius, sugrįžta rugpjūčio pradžioje.

J.P.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Kun. Ričardas Repšys MIC - Rekolekcijų Vadovas - iš Brisbanės į Melbourną atskrido rugpjūčio 9 d. Tą vakarą Parapijos Namuose sveičiui suruošė priėmimo vaišes ALK Federacijos Valdyba. Pas mus pravedė Rekolekcijas, čia kartu švenčiant Svč. Marijos į Dangų Paėmimo šventę rugpjūčio 12 ir 13. d.d. Geelonge lanko liginčius ir praveda Rekolekcijas rugpjūčio 19 ir 20 d.d. Iš Melbourno išskrenda į Perthą Ansett lėktuvu rugpjūčio 22 d. antradienį 1.40 val. po pietų.

Benediktas Beržanskas pora ištisų dienų dirbo Parapijos Namuose prie kambario grindų, kurios buvo sutrūnijusios, sudėjo

naujas ir atliko dar kitus darbus. Nuosirdus aciū jam už atliktus darbus!

Petras Mažylis savo žmonos Emilijos Mažylienės mirties 20 metų atminimui užprašė šv. Mišias rugpjūčio 11 d., kai ji mirė Geelonge 1975.8.11.

Skautininkų Ramovės sueiga Parapijos Namuose Kensingtone rugpjūčio 14 d. pirmadienį, 7 val. vakare. Praneša Ramovės Vadovė ps. Birutė Prašmutaitė: visi dalyvauja uniformuoti!

Džiugo Tunto Stabo posėdis Parapijos Namuose Kensingtone rugpjūčio 15 d. antradienį 7 val. vakare. Praneša Tuntininkas s. Povilas Kviecinskas.

Pranešimas

Pranešame Melb. Liet. Klubu nariams, kad metinis narių susirinkimas įvyksta rugsėjo mėn. 23 d. šeštadienį, 2.00 val. p.p. Lietuvių Namuose.

Siais metais kadencija baigia šie Klubu vald. nariai: L.J. Lynikas, B. Beržanskas ir F. Sodaitis, todėl prašome siūlyti kandidatus sekančiai 1995-97 m. valdybai. Nepakartokime praėjusiais metais parodyto abuojuoju Liet. Namais, kada iš 400 narių sutiko kandiduoti

vienas asmuo.

Kandidatų siūlymo formas galima gauti pas baro vedėją, taip pat pas kiekvieną Valdybos narį, o jas gražinti iki rugpjūčio mėn. 20 d.

Melb. Liet. Klubu valdyba

Padėka

Katalikiškos Spaudos mėnesio paramą „Tėviškės Aidams“ Adelaidės Lietuvių Sv. Kazimiero Parapijos klebonas kun. Juozas Petraitis MIC prisuntė \$400 auką, kurią sudarė suorganizuota Popietė. ALK Federacijos Valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems Adelaidės parapijiečiams, parėmusiems „Tėviškės Aidas“ ir ypatingai kun. J. Petraičiui suorganizavusiam ir prisuntusiam šią auką.

Australija ir Naujoji Zelandija

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II rugsėjo mėn. MA nariams skiria sekanciją intenciją: Kad katalikų Bažnyčios katechizmas būtų naudojamas tikėjimo pagilimui.

Trumpas rytmetinis aukojimas:

Visą aukojų Tau, Sveciausioji
Jėzaus Širdie!

Kai Europos knygynuose pasirodė naujas Kat. Bažnyčios tikybos vadovėlis - katechizmas nauja laida, neilgai knygynuose išsėjos. Trys milijonai egz. dingo kaip nebuvę. Ruošiamą naują laidą dešimtyje kalbų - viso 19.

Naujasis katechizmas buvo priimtas vyskupų susirinkimo - sinodo - 1985 m. Sudaryta komisija 1992 m. popiežiaus patvirtintą tekstą paruošė spaudai.

Dabar katechizmo mokymas - katekizacija - vyksta pagal naują vadovėlį. Tačiau katekizacija yra vienas dalykas, o Kristaus mokslo skleidimas žmonių tarpe - evangelizacija - yra kitas dalykas. Yra katalikų, kurie gerai evangelizuoti, tačiau blogai katekizuoti, arba priešingai. Iš to kyla daugelis bereikalingų ginčų, nesutikimų.

Katekizacija reiškia, kad tas, kuris katekizuojamas, jau turėtų būti evangelizuotas. Tai yra jau turėtų gyventi su Kristumi pagal Evangeliją. Mokyti krikščionybės doktrinos tą, kuris neperpratęs Kristaus mokslo, negyvena su Kristumi, yra tarsi namo statyba ne

nuo pamatų, bet nuo stogo.

Blogai evangelizuotas yra tas katalikas, kuriam Kristaus mokslas pristatytas klaidingu būdu. Pagrinde reikalingas kasdieninis gyvenimas su Kristumi meilėje ir būti pasirengusiam priimti Evangeliją kaip savo gyvenimo kasdieninę taisyklę. Vadovautis Evangelija vien tik tai sėkmadienį bažnyčioje ir ją palikti šventoriuje einant namo - tėra Evangelijos išjuokimas. Sėkmadieninis katalikas yra blogai evangelizuotas katalikas, arba kaip lietuviška išmintis - sako: sėkmadieniai Evangeliją glamonėja, o šokiadieniai velnias jodinėja.

Katechizmo uždavinys išaiškinti Kristaus mokslą, kad mūsų valia veiktų pagal tą mokymą, o siela siektų šventumo. Tai keikvieno iš mūsų žemiškasis tikslas ir pagrindinis uždavinys. Visa kita yra tikai priemonės šiam tikslui pasiekti. Bažnyčia - Dievo vaikai, - kurie vykdo ir gyvena pagal katechizmo nurodytus dėsnius. Šimtmečių eigoje keičiasi žmogiškoji mąstysena, keičiasi situacijos, keičiasi žmogaus sąmoningumo laipsnis. Kas tiko ir buvo savaimė suprantamas mūsų senoliams, tas ne visada pritinka mums, suprantama, ne esmėje, bet būde ar vartosenoje; lygiai taip, kaip senoliams gal daug kas nepritiktų mūsų dabartyje. Naujasis katechizmas yra tarsi naujas instrumentas tikėjimo pagilimui. Pats tikėjimas nesikeičia, keičiasi

Atsisveikinam su AŲA Jonu Meiliūnu junr.

Skaudi žinia greitai pasklido lietuvių bendruomenėje, nes netikėtai netekom jauno akademiko, kuris staiga, nuo širdies priepolio atsiskyrė su šiuo pasauliu, savo namuose, apsuptas savo žmonos Ninios ir sūnų Aleksandro ir Andriaus.

Meiliūnų šeima pasitraukdami iš Lietuvos atvažiavo Austrijon, kur jiems 1945 m. gimė pirmasis sūnus Jonas. Emigracijai prasidėjus Meiliūnai nutarė 1949 m. emigruoti Australijon, atvažiavę nuolatinei apsigyvena Melbourne, tai buvo 1950 metai, reikšmingi tuomi, kad nuo to laiko pradėjo kurtis mūsų lietuviška bendruomenė, parapija, chorai, draugijos, savaitgalio mokykla, sportininkai, skautai...

Metams slenktas Jonas lankė savaitgalio mokyklą ir baigė lituanistinius ir Alberto Zubro vadovaujamus jaunųjų žurnalistų kursus, buvo draugiškas, paslaugus skautas-vytis, domėjosi ir šoko tautinius šokius, o 1965-6 metais buvo Melbourne lietuvių studentų sąjungos pirmininkas.

Jonas baigęs Viktorijos Pedagoginį Institutą, vėliau studijuoja Monash Universitete, kur gauna „Bachelor of Arts degree with honors“, jo studijų tema buvo „Contrasting Science Paradigms in Studying Immigrants, a Lithuanian Case Study“, už šį kruopštų darbą, Jonas buvo Australijos Lietuvių Fondo apdovanotas akademiška premija.

Latrobe universitete Jonas 1986 m. gavo magistro laipsnį (Master Degree in Education), tuo apvainikuodamas savo gyvenimo siekius.

Baigęs studijas Jonas mokytojauja įvairiose gimnazijose. Įsiliepsnojus Vietnamo karui, 1976 m. buvo pašauktas kariuomenėn atlikti karinę prievolę Australijoje, o 1975 m. buvo paskirtas nuolatiniu dėstytoju Pedagoginiame Institute

Coburge, šis institutas jau sujungtas su R.M.I.T. Universiteto teisėmis, tose pareigose Jonas išliko iki savo staigios mirties.

Mūsų jaunimas, ypač studentai Joną gerai pažino, jis buvo rimtas paslaugus lietuvis, visuomet domėjosi apie savo tėvynę Lietuvą, buvo du kartus jona nuvažiavęs, skaitė ir prenumeravo lietuvišką spaudą, dėstė lietuvių kalbą lituanistinėje mokykloje. Jonas 1980 metais buvo išrinktas į Australijos Lietuvių Fondą, kuriame dirbo sekretoriaus pareigose apie dešimt metų.

Sunku atsisveikinti su artimu asmeniu, tuo labiau su jaunu, daug žadančiu lietuviu, kurio pasigęs netik giminės, draugai, bet šiuo atveju visa lietuvių bendruomenė.

Gedulingos mišios už AŲA Joną Meiliūną buvo atliktos Sv. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje, mišias celebravo kun. dr. P. Dauknys.

Palaidotas Fawkner kapinėse (Krematoriume) Atsisveikinimo žodį tarė Garbės Konsulas K. Lynikas ir Jono brolis Jurgis.

Sermonys suruošė Lietuvių Namuose Melbourno Moterų Soc. Globos Draugija.

R.S.

Pranešimas

Australijos parlamento pakviesta, š.m. rugpjūčio 14 d. į Australiją atvyksta Lietuvos Seimo delegacija susidedanti iš seimo pirm. Česlovo Jursėno, seimo narių Vytauto Bogušio ir Gedimino Kirkilo ir seimo pirm. patarėjo Arūno Godunavičiaus.

Delegacija rugpjūčio 23 d., trečiadienį, lankysis Adelaidėje ir

tiktai priemonės ir metodai tikėjimo gelmėms matuoti. Juk Dieviškoji gelmė neišmatuojama. Mūsų tikslas sugebėti į ją žvelgti kiek galima giliau ir prasmingiau, nes kuo giliau žvelgsime, tuo ir mūsų akiračiai bus platesni. Nepažinta katalikybė, arba tiktai paviršutiniškai nuakėta katalikybė yra tamsa, o giliai pažinta yra šviesa.

Mes kada nors suprasime, arba prisiversime išmokyti prisitotinę savo pačių surkuto košmaro - kaip komunizmas - kad turime aiškiai ir nedviprasmiškai įsisąmoninti, jog privalome gyventi ir patį gyvenimą tvarkyti taip, kaip moko Evangelija. Antraip nepabaigiamai tąsysis

vizito metu susitiks su Adelaidės lietuvių bendruomenė.

Delegacija atvyks į Lietuvį Namus 2.45 val.p.p. kur susirinkusiems seimo pirm. Č. Jursėnas tars žodį. Šiame susirinkime yra kviečiami dalyvauti visi Adelaidės lietuviai.

J. Vaboliene

J. Jonavičius

Lietuvos Resp. Garbės konsulas

su visokiais izmais, su visokiom kryptimis, su visokiom sistemom. Išsikamavę vienoje, leisgyviai - tarsi Sibiro klipatos - šliauštme prie kitos. Pakeliui vėl murgdysimės savo pačių krauju vandenynuose, ar pasistiebdami lavonų kalnais - kaip tai darė bolševizmas - mėginsime nusikelti nuo dangaus ant žemės rojų, kad vieną dieną nieko nepasiekę nusiverstume ir likę nuogi nuogutėliai, kokiais dabartyje liko šimtai milijonų staigiai sugriuvus ant smėlio sureštai, net padoraus šunelio būdos nevertai buvainei - iškoneveiktam socializmui.

Pagal Fidel Depositum

Paruošė Br.Z.

Brangų vyrą, tėtį ir senelį,

Mečį Kymantą

sulaukusį gražaus 75 m. amžiaus, nuosirdžiai sveikiname ir linkime geros sveikatos, saulėtų dienų ir daug kūrybingų metų!
žmona Zofia ir sūnūs Girutis, Kęstas, Algis ir Vidas su šeimomis

Pasisakymai Lietuviškoje Spaudoje

Mons.Ladas Tulaba

Ligos nuo įprastų darbų sutrugdytas, kiek pajėgiau, skaučiau lietuvišką spaudą: Lietuvoje ir išvijoje. Kai kas atkreipė mano dėmesį maloniai, kai kas mažiau, o dėl vieno kito dalyko esu gundomas pareikšti savo žodį.

Kas pirmoje eilėje atkreipė mano dėmesį, tai prel. A.Bartkus pareiškimas lietuviškai spaudai išvijoje, kad Kolegija nieko bendra neturi, t.y. neneša jokios atsakomybės dėl mano pasirodžiusių trijų tomų atsiminimų „Nuo Dusios iki Tiberio“. Atrodytų, kad mano atsiminimai neša kokią nors žalą šv.Kazimiero Kolegijai, Romoje. Jei taip būtų, manau, prel.A.Bartkus man turėjo apie tai pasakyti. Būtų buvusi ne jo, bet mano pareiga painformuoti lietuvišką visuomenę, kad už atsiminimus imu pilną atsakomybę tik aš asmeniškai, o ne prel.Bartkus, nei tuo labiau Kolegija. Aš iki šiolei negavau jokių priekaištų, nei užmetimų. Stengiausi rašyti tiesą, nupasakoti faktus iš vienos ir kitos pusės, kad skaitytojas pats susidarytų nuomonę. Ne viską parašiau, ką žinojau, kad nepažeisčiau kai kurių asmenų gero vardo. Jei ką būsiu užgavęs,

atsiprašau. Rašiau pagal sąžinę minėdamas, ar interpretuodamas faktus. Dabar jau prieinami KGB archyvai atskleidžia daug daugiau nemalonių žinių, jos skaudžiais patvirtina faktus, apie kuriuos aš tik prabėgomis praėjau.

Prel.A.Bartkui esu dėkingas, kad savo komunikatu padarė mano atsiminimų knygoms reklamą. Laukiu kritiškų recenzijų. Jų nebijau. Tik vieną iki šiolei parašė „Tėviškės Žiburiuose“ kun.dr.B.Cukuras. Jam pasiunčiau savo padėką su savomis pastabomis. Juk visada naudinga išgirsti ir kitą pusę. „Disputando res clerescit“ Būčiau dėkingas prel.A.Bartkui, kad jo girdimus atsiliepiu, ypač kiek liečia Kolegiją, man leistų žinoti. Gyvename arti, bet atrodo lyg būtume svetimi.

Siais metais Kolegija turėtų pradėti švęsti savo 50 metų egzistavimo sukaktį. Projektuojama ši sukaktį minėti 1998 metais, kada šv.Sostas teisiniai pripažino mūsų Kolegiją, nors de facto ji pradėjo egzistuoti 1945 metais rudenį. Šios sukakties proga aš ėmiausi rašyti šios mūsų brangios įstaigos istoriją. Neprašiau prel.A.Bartkaus, dabartinio rektoriaus, leidimo. Tikiuosi, kad nebus protestuojama kai šis vaikalas išeis iš spaudos.

Kurdai siekia laisvės, turkai - Europos Sąjungos

Siomis dienomis Turkijoje prasidėjo masinė kurdų tautybės kalinių protesto akcija: net apie 10 tūkstančių politinių kalinių pradėjo bado streiką.

Pastaraisiais mėnesiais tarptautinė spauda jau daug kartų gvildeno Turkijoje gyvenančių kurdų klausimą. Spaudos dėmesį lėmė du dalykai: pirma neseniai prieš kurdų sukilelius Turkijos kariuomenės įvykdyta plataus masto karinė ofensyva; turkų kariuomenė, kovodama su kurdais buvo net įžengusi į Irako teritoriją. Antra spaudos domėjimosi kurdų likimu priežastis yra Turkijos noras megzti glaudesnius ryšius su Europos Sąjunga. Europoje veikiantys žmogaus teisių gynimo judėjimai pradėjo plataus masto kampaniją, kuria reikalaujama, kad prieš bet kokias derybas dėl galimo Turkijos stojimo į Europos Sąjungą, Ankaros valdžia užtikrintų žmogaus teises šalies teritorijoje gyvenantiai kurdų tautinei mažumai.

Kurdų tautą šiuo metu sudaro apie 20 milijonų žmonių, gyvenančių maždaug 70-ties tūkstančių kvadratinį kilometrų teritorijoje, įeinančioje į Turkijos, Irako, Irano, Sirijos, Armėnijos ir Azarbaidžano sudėtį.

Savo kalba ir etnine kilme kurdai yra indoeuropiečiai, beveik visi išpažįstantys islamo sunnitų tikybą. Savo nepriklausomos valstybės kurdai niekad neturėjo, o jų likimas priklausė nuo valstybių, kuriose gyvena stabilumo ir valdančiųjų geros valios.

Maždaug pusė kurdų tautos gyvena Turkijoje. Jų tautinis judėjimas, prieš vienuolika metų suskilo į dvi dalis: nuosaikesnę ir radikaliają. Pastaroji, kuriai atstovauja vadinamoji Kurdų darbininkų partija, ėmėsi ginklo kovai už autonomiją. Per daugiau

negu dešimt sukilimo metų žuvo apie 20 tūkstančių kurdų. Minėtieji 10 tūkstančių kalinių, dabar pradėjusių bado streiką, beveik visi yra turku suimti karo belaisviai. Paskutinaisiais metais, kalėjimuose atsidūrė ir vadinamųjų nuosaikiųjų kurdų lyderiai. Šiuo metu įkalinti yra ir 7 kurdų tautybės Turkijos parlamento deputatai, reikalavę nutraukti represijas prieš savo tautiečius.

Norėdama stoti į Europos Sąjungą, Turkija, Vakarų kraštams prisistato kaip moderni, demokratiška ir tolerantiška valstybė. Pradėjus viešai kalbėti apie Turkijos ketinimą prisijungti prie Vakarų Europos kraštų sąjungos, pirmieji balsą pakėlė kurdai. Dabar, tik fasadinį Turkijos demokratiškumą ėmėsi viešai demaskuoti ir Europoje veikiantys žmogaus teisių judėjimai. Reikalaujama, kad prieš bet kokias kalbas apie stojimą į Europos sąjungą, Turkijos vyriausybė nutrauktų ginkluotas represijas prieš kurdus, atšauktų kurdų kalbos naudojimo viešose vietose draudimą, leistų kurti mokyklas su kurdų dėstoma kalba, steigti spaudą, radijo ir televizijos programas kurdų kalba; suteiktų autonominės savivaldos teisę toms sritims, kur kurdų tautybės žmonės sudaro gyventojų daugumą.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Miestelis kadaise buvo svarbus gynybinis punktas

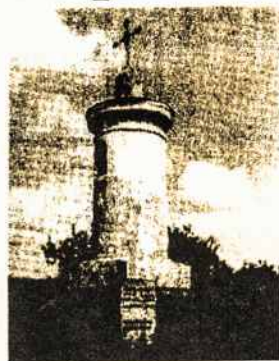
Pirmieji gyventojai Merkinės apylinkėse įsikūrė apie X-IX a. pr. Kr., paleolito pabaigoje. Iki šiol užregistruota daugiau kaip 80 vietų, kuriose aptinkama akmens amžiaus stovyklaviečių liekanų. Dešiniajame Nemuno krante, Stangės ir Merkio santakoje, stūkso Merinės piliakalnis - 20 m aukščio kalva, nuo lygumos atskirta gilaus perkaso. Didžioji piliakalnio dalis nuslinkusi į Stangės upelį, tėra išlikęs 5x7 m dydžio aikštelės kraštas.

Nuo 1359 m. Merkinė ir jos pilis dažnai minimos rašytiniuose šaltiniuose. 1387 m. Trakų kunigaikštystės aprašyme Merkinė vadinama pilimi (miestu), o Nemunaitis, Alytus, Punia, Birštonas - pilaitėmis (miesteliais). Maždaug tuo pat metu sudarytame Rytų Europos pilių (miestų) sąrašė prie aukštutinio Nemuno nurodoma Gardinas, Merkinė, Kaunas, Punia ir Perloja.

1391 m. lapkričio 30 d., kovų tarp Vytauto ir Jogailos metu, Vytauto pajėgos užėmė Merkinės pilį. 1394 m. Merkinę puolė Kryžiuočių ordinas, bet lietuviai patys sudegino pilį ir pasitraukė į Vilnių. Pilis buvo atstatyta 1403 m. ją vėl puolė ir sudegino maršalo Vernerio fon Tetingeno vadovaujama kariuona.

Šioje epochoje Merkinė ir pilis buvo svarbus gynybinis punktas, čia dažnai apsidarė Lietuvos valdovai. 1387 m. Merkinėje Jogaila suteikė Vilniaus miestui Magdeburgo teises.

Liovusis karams su kryžiuočiais, Merkinė iš miesto-tvirtovės tapo stotimi Vilniaus-Gardino ir Kauno-Gardino kelyje, svarbiu punktu vandens pagistalėje, Nemuno ir Merkio santakoje. XV a. pabaigoje Merkinėje veikė matų tikrinimo įstaiga. Labiausiai miestas suklestėjo Žygimanto Augusto laikais, gavęs ypatingų privilegijų.

Merkinės miesto ribas ženklintis stulpas, pastatytas 1569 m.

1639 m. Merkinės siuvėjų cechui didysis kunigaikštis Vladislovas Vaza suteikė 13 punktų privilegiją. Privilegija cechą atleido nuo prievolės vaišinti Merkinėje Didžiojo kunigaikščio palydą. Nepriklausantys siuvėjų cechui negalėjo pardavinėti vyriškų ir moteriškų drabužių, kepurėlių. Cecho konkurentams buvo numatytos piniginės baudos.

Žydus į Merkinę be kunigaikščio ir Seimo sutikimo 1616 m. įsileido miesto seniūnas Jonas Vaina. Tais pat metais Zigmantas Vaza įsakė J.Vainai žydus tučiuojau išvyti, bet liberalus seniūnas įsakymo neįvykdė.

Prijungus Lietuvą prie Rusijos, Merkinė tapo valdišku miesteliu, o jos žemė - valdišios nuosavybės. Gyventojai rūpinosi atgauti Magdeburgo teises, 1838 m. kreipėsi net į rusijos valstybės turtų ministrą P.Kiseliovą, suminėję prašymė visus Lietuvos ir Lenkijos valdovus, nuo senų laikų teikusius Merkinėi lengvatų. Byla užtruko iki 1842 m., bet merkiniečiai pralaimėjo.

Nuo tada miestelis ėmė vis labiau nykti, pamažu prarado savo turėtą reikšmę, ir šiandien jo gyventojas nustemba, jei netyčia pavadini Merkinę miestu. „L.A.“

Didžiausi atlydai - Šv.Roko dieną

Senoje Merkinės bažnyčioje, statytoje dar Vytauto laikais, klebonauja sovietmečiu pagarsėjęs kovotojas už tikinčiųjų teises kunigas Rokas Puzonas. Ir didžiausi atlydai, į kuriuos susirenka tikintieji iš visos

apylinkės ir dar toliau, Merkinėje irgi vyksta Šv.Roko dieną. Merkiniečiai turi savo kryžių kalnelį, kuriame nuo 1990 m. statomi kryžiai pokarį žuvusių kovotojų už tautos laisvę atminimui.

Merkiniečiai Baltarusija: rinkimai augina ožkas ir nebuvo demokratiški renka grybus

Amžiaus pradžioje žemės neturėjusių ir sunkiai besivertusių Merkinės žydų populiariausias gyvulus buvo ožka. Po pusšimčio metų merkiniečiai vėl prisiminė ožkas ir net vienintelėje miestelio skelbimų lentoje mirga daugiausia skelbimų: „Parduodu ožiukus“, „Parduodu ožkos pienu“, „Pirkiau ožką“.

Neįtikėtina anksti šiemet pradėjo augti grybai - merkiniečių išsigelbėjimas. Voveraičių kainos svyruoja nuo 10 iki 15 Lt už kilogramą, o jį pirinkti žinančiam grybingas vietas ir turinčiam geras kojas tereikia poros valandų. Sezoninis grybų laukimas - vietinių gyventojų pasaulėvaizdis. Į dangų dairomasi lietaus ne todėl, kad pabodo kaitra ar džiūsta daržai, o tikintis grybų plantacijų po lietaus.

Baltarusija: rinkimai nebuvo demokratiški

Neseniai įvykę Baltarusijos parlamento rinkimai - skirtingai nuo rinkimų kitose buvusiose komunistinėse šalyse - negali būti laikomi tikrai laisvais ir demokratiškais. Tai teigiama Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) misijos atstovų, stebėjusių rinkimus, pareiškime. Šis dokumentas buvo pateiktas svarstyti ESBO Parlamentinės Asamblėjos ketvirtajai sesijai. Pasak misijos atstovo, vyriausybė kišosi į rinkimus, trūko objektyvios informacijos. Nebuvo neutralių visuomenės informavimo priemonių, kai kurie laikraštų redaktoriai buvo atleisti, o televizijos programose buvo iškraipomi rinkimų rezultatai. Todėl, anot jo, Baltarusijoje žengtas žingsnis atgal - į autoritarinio režimo ir antidemokratinės politinės santvarkos atkūrimą. „L.R.“